

Na podlagi petega odstavka 179.i člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19 in 18/23 – ZDU-1O) in tretje alineje 15. člena Sklepa o ustanovitvi Javne Agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 81/10) direktor Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije izdaja naslednjo

OPERATIVNO-TEHNIČNO ZAHTEVO ZA IZVAJANJE LETOV Z DELJENIMI STROŠKI

1. člen

(obseg urejanja)

Ta operativno-tehnična zahteva ureja lete z deljenimi stroški na letalih in helikopterjih, ki niso kompleksna letala in helikopterji na motorni pogon, ter balonih in jadralnih letalih (v nadaljnjem besedilu: leti z deljenimi stroški), nadzor v zvezi s tem, pogoje za izvajanje letov z deljenimi stroški ter odgovornosti in obveznosti pilota, obveznosti sopotnikov pri letih z deljenimi stroški, obveznost objave o izvajanju letov z deljenimi stroški in s tem povezano obveščanje ter hrambo dokumentacije.

2. člen

(namen)

Ta operativno-tehnična zahteva ureja lete z deljenimi stroški za izvrševanje:

- točke a) odstavka 4a) člena 6 in ARA.GEN.300 Dela ARA [Priloge II Uredbe Komisije \(EU\) št. 965/2012](#) z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z [Uredbo \(ES\) št. 216/2008](#) Evropskega parlamenta in Sveta ([UL L 296, 25. 10. 2012, str. 1-148](#)), ki je bila nazadnje spremenjena z [Izvedbeno uredbo Komisije \(EU\) 2024/2076](#) z dne 24. julija 2024 o spremembi [uredb \(EU\) št. 1178/2011](#) in [\(EU\) št. 965/2012](#) v zvezi z razjasnitvijo zahtev za nadomestne kopilote med križarjenjem, posodobitvijo zahtev za izdajo licenc in zdravniških spričeval za letalske posadke ter izboljšavami v splošnem letalstvu (UL L, 2024/2076, 25. 7. 2024 v nadaljnjem besedilu: [Uredba 965/2012/EU](#)),
- točke a) odstavka 2) [člena 3 Uredbe Komisije \(EU\) 2018/395](#) z dne 13. marca 2018 o podrobnih pravilih za operacije balonov v skladu z [Uredbo \(ES\) št. 216/2008](#) Evropskega parlamenta in Sveta ([UL L 71, 14. 3. 2018, p. 10–35](#)), ki je bila nazadnje spremenjena z [Izvedbeno uredbo Komisije \(EU\) 2021/1874](#) z dne 25. oktobra 2021 o popravku nemške jezikovne različice [Uredbe \(EU\) 2018/395](#) o podrobnih pravilih za operacije z baloni in licenciranje letalske posadke za balone ter [Izvedbene uredbe \(EU\) 2018/1976](#) o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali in licenciranje letalske posadke za jadralna letala ([UL L 378, 26. 10. 2021, p. 4–5](#), v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2018/395/EU](#)), in
- točke a) odstavka 2) [člena 3 Izvedbene uredbe Komisije \(EU\) 2018/1976](#) z dne 14. decembra 2018 o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali in licenciranje letalske posadke za jadralna letala v skladu z [Uredbo \(EU\) 2018/1139](#) Evropskega parlamenta in Sveta ([UL L 326 20. 12. 2018, str. 64](#)), ki je bila nazadnje spremenjena z [Izvedbeno uredbo Komisije \(EU\) 2021/1874](#) z dne 25. oktobra 2021 o popravku nemške jezikovne različice [Uredbe \(EU\) 2018/395](#) o podrobnih pravilih za operacije z baloni in licenciranje letalske posadke

za balone ter [Izvedbene uredbe \(EU\) 2018/1976](#) o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali in licenciranje letalske posadke za jadralna letala ([UL L 378, 26. 10. 2021, p. 4–5](#), v nadaljnjem besedilu [Uredba 2018/1976/EU](#)).

3. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te operativno-tehnične zahteve izvaja Javna agencija za civilno letalstvo RS (v nadaljnjem besedilu: agencija).

4. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tej operativno-tehnični zahtevi, imajo naslednji pomen:

1. »kompleksni zrakoplov na motorni pogon« pomeni:

(i) letalo:

- z največjo certificirano vzletno maso, ki presega 5 700 kg, ali
- certificirano za najvišje število potniških sedežev, ki presega število devetnajst, ali
- certificirano za delovanje z minimalno posadko, ki zajema vsaj dva pilota, ali
- opremljeno s turboreaktivnim motorjem oziroma motorji ali z več kot enim turbopropelerskim motorjem; ali

(ii) helikopter, certificiran:

- za največjo vzletno maso, ki presega 3 175 kg, ali
- za največje število potniških sedežev, ki presega število devet, ali
- za delovanje z minimalno posadko, ki obsega vsaj dva pilota, ali

(iii) zrakoplov z nagibnim rotorjem.

Vsa ostala letala in helikopterji so nekompleksni.

2. »Neposredni strošek« pomeni strošek, ki nastane neposredno v zvezi z letom, npr. gorivo, olje, kisik, letališke pristojbine in druge morebitne dajatve, povezane z vzletanjem in pristajanjem, najem zrakoplova.

3. »Posredni strošek« pomeni strošek, ki ni neposredno povezan z letom npr. letni stroški vzdrževanja zrakoplova, zavarovanje zrakoplova, amortizacija zrakoplova, skladiščenje zrakoplova.

4. »Sopotnik« pomeni osebo, ki potuje na letu z deljenimi stroški in je udeležena pri delitvi neposrednih stroškov ter ni član letalske posadke.

(2) Ostali izrazi in kratice, uporabljene v tej operativno-tehnični zahtevi, imajo enak pomen, kot izrazi in kartice, uporabljene v [Uredbi 965/2012/EU](#), [Uredbi 2018/395/EU](#) in [Uredbi 2018/1976/EU](#).

5. člen

(pogoji za izvajanje letov z deljenimi stroški)

(1) Leti z deljenimi stroški so leti:

1. pri katerih si stroške leta delijo sopotniki in pilot kot posamezniki;
2. pri katerih si pilot in sopotniki delijo samo neposredne stroške leta, posrednih stroškov pa si ni mogoče deliti;
3. na zrakoplovih, ki niso kompleksni;
4. v skladu z delom NCO Priloge VII v zvezi točko a) odstavka 4a) [člena 6 Uredbe 965/2012/EU](#), Poddelom BAS Priloge II v zvezi s točko a) odstavka 2) [člena 3 Uredbe 2018/395/EU](#) ali Delom SAO v zvezi s točko a) odstavka 2) [člena 3 Uredbe 2018/1976/EU](#);
5. pri katerih je na krovu letala ali helikopterja lahko največ šest (6) oseb, na balonu ali jadralnem letalu pa največ štiri (4) osebe;
6. pri katerih se ne sme ustvariti dobička in
7. ki se ne smejo opravljati kot del dejavnosti gospodarskih družb ali samostojnih podjetnikov posameznikov, kot so določeni v Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23), ali društev, kot so določena v Zakonu o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – UPB in 21/18 – ZNOrg).

(2) Pri letih z deljenimi stroški na balonih in jadralnih letalih se upošteva zahteve iz prejšnjega odstavka, razen 2. točke prejšnjega odstavka, saj si pilot in sopotniki delijo neposredne stroške leta in sorazmeren delež letnih stroškov za skladiščenje, zavarovanje in vzdrževanje jadralnega letala oziroma balona.

(3) Leti z deljenimi stroški se ne smejo izvajati kot akrobatski ali senzacionalni leti.

(4) Če se let z deljenimi stroški ne izvede v skladu z delom NCO [Priloge VII Uredbe 965/2012/EU](#), Poddelom BAS [Priloge II Uredbe 2018/395/EU](#) ali Delom SAO [Uredbe 2018/1976/EU](#) in to operativno-tehnično zahtevo, se šteje, da gre za let, za katerega veljajo pravila komercialnega zračnega prevoza.

6. člen

(odgovornost za let z deljenimi stroški)

Za varnost in izvedbo leta z deljenimi stroški je odgovoren pilot.

7. člen

(obveznosti pilota)

(1) Pilot je dolžan zagotoviti, da je let ustrezno zavarovan, če se to zahteva v skladu z [Uredbo \(ES\) št. 785/2004](#) Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje.

(2) Pilot ne sme izvesti leta z deljenimi stroški, če pogoji za njegovo izvedbo niso varni.

(3) Pilot na dan poleta oziroma pred poletom s sopotniki izvede predpoletni sestanek in jim poda varnostna navodila.

(4) Pilot mora sopotnikom pred letom podati pisne informacije iz 9. člena te operativno-tehnične zahteve.

(5) Pilot pred letom uporablja kontrolni seznam, ki ga vodi čez aktivnosti, ki jih je potrebno opraviti za varno izvedbo leta. Kontrolni seznam agencija objavi na svoji spletni strani.

(6) Če pilot izvaja lete z deljenimi stroški z zrakoplovi na podlagi najemne pogodbe ali naloga za let, mora biti namen izvajanja teh letov del najemne pogodbe ali naloga za let.

(7) Pilot mora poročati o dogodkih iz odstavka [1 člena 4 Uredbe \(EU\) št. 376/2014](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o poročanju, analizi in spremljanju dogodkov v civilnem letalstvu, spremembi [Uredbe \(EU\) št. 996/2010](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi [Direktive 2003/42/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta in [uredb Komisije \(ES\) št. 1321/2007](#) in [\(ES\) št. 1330/2007](#) ([UL L 122, 24. 4. 2014, p. 18–43](#)), ki je bila nazadnje spremenjena z [Uredbo \(EU\) 2018/1139](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi [uredb \(ES\) št. 2111/2005](#), [\(ES\) št. 1008/2008](#), [\(EU\) št. 996/2010](#), [\(EU\) št. 376/2014](#) ter [direktiv 2014/30/EU](#) in [2014/53/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi [uredb \(ES\) št. 552/2004](#) in [\(ES\) št. 216/2008](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter [Uredbe Sveta \(EGS\) št. 3922/91](#) ([UL L 212, 22. 8. 2018, p. 1–122](#)), v nadaljnjem besedilu: [Uredba 376/2014/EU](#).

8. člen

(obveznosti sopotnikov)

(1) Sopotniki morajo upoštevati navodila pilota, zlasti glede največje teže prtljage, prepovedi glede prenašanja nevarnega blaga, kajenja, dotikanja letalskih instrumentov in ključavnice vrat ter govorjenja med vzletom in pristankom in ko pilot komunicira preko radijske zveze.

(2) Sopotnik lahko poroča o dogodkih iz odstavka [1 člena 4 Uredbe 376/2014/EU](#).

9. člen

(objava o izvajanju letov z deljenimi stroški)

Izvajanje letov z deljenimi stroški mora pilot objaviti na javno dostopen način, na primer na spletni strani, družabnih omrežjih ali drugi spletni platformi ali v obliki letakov. Objava mora vsebovati:

1. ime in priimek pilota ter podatke o njegovi licenci, zadnjih izkušnjah in zdravniškem spričevalu;
2. tip zrakoplova in podatke o naletu pilota na tipu zrakoplova, s katerim se izvajajo leti z deljenimi stroški, podatke o zavarovanju zrakoplova;
3. specifikacijo stroškov leta, iz katere je razvidno, da sopotnik plača sorazmeren delež neposrednih stroškov;
4. navedbo, da gre za privaten let, na katerem niso zagotovljeni varnostni standardi enakovredni standardom, ki veljajo za operacije komercialnega zračnega prevoza;
5. navedbo, da zrakoplovov, s katerimi se izvajajo leti z deljenimi stroški, ni treba vzdrževati v skladu s pravili, ki veljajo za vzdrževanje pri izvajanju komercialnega zračnega prevoza;
6. navedbo, da pilotu, ki izvaja lete z deljenimi stroški, ni treba izpolnjevati zahtev glede usposobljenosti v skladu s pravili, ki veljajo pri izvajanju komercialnega zračnega prevoza.

10. člen

(obvestilo o izvajanju letov z deljenimi stroški)

Pilot, ki namerava izvajati lete z deljenimi stroški, o svoji nameri in načinu objave iz prejšnjega člena obvesti agencijo.

11. člen

(hramba dokumentacije)

(1) Pilot hrani naslednje zapise o letih z deljenimi stroški:

1. datum leta,
2. registrsko oznako zrakoplova,
3. kraj in čas vzleta in pristanka,
4. število sopotnikov na posameznem letu in
5. specifikacije stroškov posameznega leta.

(2) Zapisi iz prejšnjega odstavka se hranijo najmanj 24 mesecev od datuma izvedbe leta z deljenimi stroški in morajo biti na voljo agenciji pri izvajanju nadzora.

12. člen

(uveljavitev)

Ta operativno-tehnična zahteva začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 3 mesece po njeni uveljavitvi.

Ljubljana, dne 11. decembra 2024

Miha Schnabl

direktor
Javne agencije za civilno letalstvo
Republike Slovenije